

Besteforeldrenes klimaaksjon

Grunnlovens miljøkrav: en moralsk og rettslig plikt

Til deg som er folkevalgt til det nye Stortinget, fra Besteforeldrenes klimaaksjon, samlet til rådsmøte i Oslo, 28. september 2013

Et levelig globalt klima og et miljø der naturmangfold bevares, er avgjørende for våre barn og barnebarns barn. Norge kan ikke alene forhindre at den farlige globale oppvarmingstrenden holder fram. Men Norge kan gjøre mye mer enn vi gjør i dag. Etter Grunnlovens § 110b er vi også forpliktet til det.

Enhver har Ret til et Milieu som sikrer Sundhed og til en Natur hvis Produktionsævne og Mangfold bevares. Naturens Ressourcer skulle disponeres ud fra en langsiktig og alsidig Betragtning, der ivaretager denne Ret ogsaa for Efterslægten.

For at ivaretage deres Ret i Henhold til foregaaende Led, ere Borgerne berettigede til Kundskab om Naturmilieuets Tilstand og om Virkningerne af planlagte og iværksatte Indgreb i Naturen.

Dette er ord fra politikere som tok ansvar og så framover, vedtatt av et samlet Storting i 1992, og vel verd å markere ved grunnlovsjubileet i 2014. Men skal det bli noe mer enn festligheter, må paragrafen følges opp på en mer forpliktende måte enn hittil, jfr tredje ledd: *Statens Myndigheder give nærmere Bestemmelser til at gennemføre disse Grundsætninger.*

Norge har sluttet seg til målsetningen om at global temperatur ikke skal stige mer enn to grader. Men skal vi bidra til en utvikling som gir en rimelig mulighet for å nå dette målet, trenger vi ikke bare internasjonal innsats og avtaler. Vi må ha et taktskifte for omstillinger på hjemmebane:

- En avgiftspolitik som gjør det vanskelig å velge klimafiendtlige alternativer
- Moderne lavenergi transportløsninger med vesentlige lavere utslipp enn i dag
- Varig vern av Lofoten og sårbare arktiske områder mot oljevirkosomhet
- Bedre investeringsprofil for Statens Pensjonsfond: ut av kull og andre klimaverstinger, øke miljørettede investeringer
- Statoil må trekkes ut av særlig skitten virksomhet som skifergass og tjæresand
- En klimalov som kan sikre tilstrekkelige og langsiktige kutt i klimautslipp

Den siste rapporten fra FNs klimapanel har en tydelig melding til alle: Det må handles før de siste dråper olje og gass er pumpet opp og omgjort til mer av den CO₂ som vår klode ikke kan tåle. Vi trenger en nasjonal dugnad for grønn innovasjon, teknologi- og næringsutvikling for å sikre verdiskapning og sysselsetting etter oljealderen.

Grunnlovens § 110b er en appell til handling, og til nytenking. De moralske og politiske utfordringene bør kjennes som et personlig ansvar for hver og en av dere folkevalgte.

Med vennlig hilsen og på vegne av Besteforeldreaksjonens styre og råd

Per Kleppe, rådsmedlem

Wenche Frogn Sellæg, rådsmedlem

Halfdan Wiik, styreleder